

[H. C. Andersen.]

befale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Krarup: Dette lovforslag tilsigter jo egentlig kun en ajourføring af en nødvendig udgift, for det må da kaldes nødvendigt, at man beskytter sådan noget som 19 000 ha af Lollands fede jord mod oversvømmelser fra havets side. Det har man gjort, og arbejdet med at gøre det begyndte allerede i 1873 med et dige, der er i hvert fald 70 km langt, måske endda længere, og har en højde på sådan noget som 12 fod. Det er altså et mesterværk, der blev gjort dengang, og det beskytter store dele af Lollands gode jorder, både de lavtliggende 19 000 ha og også et bagland, som det er nævnt her — jeg har ikke hørt tallet andetsteds fra — på 40 000 ha, som i hvert tilfælde kan anvendes på en helt anden måde, når man har dette dige. Det er altså et fortrinligt arbejde, der er gjort af vore fædre, og det har vi kun grund til at føre videre. Men nu er det ikke nok at bygge dige. Diget har stadigvæk 3 fjender: vand, is og en sidegående strøm; derfor kræver diget en stadig vedligeholdelse, og til imødegåelse af udgifterne til denne vedligeholdelse har man fra gammel tid lavet noget, der hedder digeskat og fordeles efter enheder. Denne digeskat har varieret; den begyndte med 18 øre pr. arealenhed og har været oppe på 43 øre pr. arealenhed, men i øjeblikket er den 36 øre. Dette beløb kan, således som prisudviklingen har været, ikke længere slå til, og derfor foreslås der i denne nye digelov et beløb på 60 øre. Jeg skal på mit partis vegne anbefale, at det bliver vedtaget i det høje ting.

Foruden denne forhøjelse er det foreslået, at der skal gives ministeren en bemyndigelse, så at han efter indstilling fra Maribo amtsråd yderligere kan forhøje dette beløb helt op til 1 kr. Vi har jo allesammen lov til at udtale håbet om, at det ikke vil gå den vej, men at priserne snart vil begynde at gå nedad, så at vi ikke alene kan afsige denne bemyndigelse helt op til 1 kr., men at vi kan nå ned under 60 øre igen.

Jeg anbefaler altså lovforslaget, og så falder det forresten naturligt for mig her, hvor vi taler om et af det lille Danmarks storværker, at udtale min taknemlighed, og jeg kan sige: min beundring overfor det slægtled, der var før os, for det arbejde, det har gjort dernede. Vi, som lever i dag, må ikke alene tage til efterretning, at sådan gjorde vore fædre, de byggede det lille Danmark større, men vi må sige til hinanden, at vi må gå ind under den forpligtelse —

en forpligtelse der især rammer Danmarks landmænd —, at også vi er med til i den tid, der kommer, at bygge Danmark bedre og større.

Oluf Johansen: Lollands lave flade jord har ikke kunnet modstå Østersøens vand, når det hævede sig og blev stormfuldt. Den store uhyggelige begivenhed, der fandt sted den 13. november 1872, bærer allerstærkest vidnesbyrd herom. Det var en begivenhed, der gik igen og stadig igen i beretningerne hos det slægtled, der oplevede de stormfulde dage og den nat, da vandet brød igennem og oversvømmede et betydeligt areal og anrettede ulykker i et sådant omfang, at man med rette kan tale om en naturkatastrofe. Det er klart, at efter dette — for at råde bod på ulykkerne og for at sikre mod gentagelse — måtte anlægget af diger på de lave kyststrækninger blive en kendsgerning. Det er indlysende, at man her stod overfor en opgave, som de pågældende, de skadelidte ikke selv kunne klare. De havde jo lidt betydeligt i forvejen og fik derfor en betydelig støtte fra mange sider, blandt andet en bevilling fra statskassen. Samtidig blev det ved lov pålagt de pågældende lodsejere at vedligeholde digerne i forhold til den nytte, de har af disse diger. Dette kunne naturligvis ikke forslå. Sliddet på digerne og vedligeholdelsesudgifterne blev så store, at støtte fra anden side var påkrævet. Staten har bidraget til dækning af det opståede underskud med en bevilling, ligesom amtet har ydet tilskud, og en årlig digeskat er blevet pålagt lodsejerne — alt dette som en nyordning af forholdene. Men heller ikke det har kunnet holde økonomisk. Det økonomiske grundlag, der blev fastlagt i 1904, har overlevet sig selv — hvad der er ganske naturligt —, og de mange tilskud, der er ydet, er forøvrigt et tydeligt bevis herfor; det samme er lodsejernes forskellige, stigende eller faldende, udgifter udtryk for; fra 18 øre pr. arealenhed er de steget til nu at være 36 øre, ja, de har endda været højere. Nu er vi inde i en periode, hvor ingen tidligere fastlagte priser kan holde. De 36 øre er i ministerens forslag blevet til 60 øre, og der gives yderligere en bemyndigelse til at gå helt op til 1 kr. pr. arealenhed.

Alt dette er der vel ikke noget at sige til, men mit parti har ment, at beslutningen om en så betydelig stigning som den, der her kan blive tale om, først må finde sted efter forhandling med og indstilling fra digelagsbestyrelsen. Digelagets bestyrelse må være et naturligt led i alle overvejelser